

Bakalářská práce

Jana Žůrková

Zjišťování kvality klimatu v zařízení neformálního a zájmového vzdělávání

Formální stránka

Práce obsahuje 39 stran textu (včetně obsahu, seznamu použité literatury a grafů v praktické části práce). Celkově tedy splňuje požadavek TF JU na rozsah bakalářské práce. Obsahuje také všechny požadované formální náležitosti. Text je dobře zformátován, je psán přehledně a čitelně. Grafy, použité v práci, jsou přebrány z výzkumné zprávy organizace NIDM, nebyly tedy autorkou vytvořeny, podporují však svou přehledností výpovědi v textu.

Autorka uvádí na konci práce jako odborné prameny své práce 13 vesměs českých tištěných titulů. V seznamu chybí prameny, které čerpala zejména v praktické části své práce z internetových zdrojů. Citace těchto elektronických dokumentů jsou v textu ovšem uváděny značně nepřesně, některé z nich nejsou přístupné veřejnosti (např. odkaz na s. 33 a na dalších stranách). Z citace internetového zdroje uvedené v kap. 1.1 plyne, že jde o citaci z výzkumné zprávy projektu Klíče pro život, který zpracovala organizace NIDM pro MŠMT. Na tuto výzkumnou zprávu se autorka tímto nejasným způsobem odvolává i na mnoha místech praktické části své bakalářské práce. Prosím autorku, aby vysvětlila, proč v tomto ohledu nesplnila požadavky na bibliografické citace. V rámci citací tištěných titulů se citace jeví jako korektní.

Jazyková stránka

Po gramatické stránce je text zpracován velmi pečlivě. Nejasnost se vyskytuje snad pouze u použití velkého písmene pro formu dotazníku (preferovaná x aktuální).

Autorka nemá problém s odborným stylem psaní, až na dvě skutečnosti. Občas řadí za sebou věty, které spolu myšlenkově nesouvisí. Např. na s. 10: „Stejně tak, jako ve škole dítě prožívá svou roli žáka, tak si i v zájmové činnosti vytváří tzv. „strukturální já“, které je tvořeno sebeobrazem a sebepojetím. Nejen ke svému okolí, ale také ke všem nabízeným aktivitám zaujímá jedinec postoj, který vyplývá z jeho potřeb.“ Není jasné, jak souvisí problematika postojů a potřeb člověka s jeho sebeobrazem a sebepojetím. Autorka v dalším textu rozvíjí pouze problém motivace. Druhým problémem je sice odborný způsob vyjadřování autorky, který však postrádá jasný obsah. Např. právě v souvislosti s motivací (s. 11) autorka uvádí: „Pedagog tedy svým působením děti motivuje k přirozeným potřebám, nikoliv k uměle konstruovaným požadavkům či přáním vedoucích.“ Věta je přitom reakcí na nepřímou citaci, v níž se hovoří o ontogenetické a sociální podmíněnosti hodnotového systému jedince. Prosím autorku, aby vysvětlila smysl svého závěru. Přirozenost určitých lidských potřeb snad plyne z faktu lidské existence jako člověka, neumím si představit, jak k nim může být člověk motivován. Jinými slovy: ptám se, zda k potřebě bezpečí a jistoty motivuje člověka sociální prostředí, nebo zda sociální prostředí buď naplňuje, nebo nenaplňuje základní psychickou potřebu člověka bezpečí a jistoty (viz Maslow).

Obsahová stránka

V této části hodnocení vyvstává pro mne jako oponenta největší problém. Autorka v úvodu své práce uvádí jako cíl práce poukázat na problematiku zajišťování zdravého klimatu v zájmovém a

neformálním vzdělávání, ale také najít vhodný prostředek pro jeho zjišťování. Tím rozšiřuje téma naznačené názvem práce. Z formulace není zcela jasné, co to znamená „poukázat“ na určitou problematiku. Samotná teoretická část práce se však věnuje definici základních pojmů vztahujících se skutečně k tématu práce a na popis metodik zabývajících se zjišťováním sociálního klimatu v příbuzném prostředí (v prostředí školy). Potud odpovídá práce charakteru bakalářské práce.

Rozpaky však ve mně vzbuzuje přístup autorky k praktické části práce. V jejím úvodu tvrdí, že jde o její vlastní výzkum, v textu však sama uvádí, že většina předložených informací o zkoumaném vzorku (děti účastnících se zájmového a neformálního vzdělávání) a pravděpodobně i o vzdělání pedagogických pracovníků v oblasti zdravého klimatu (zdroj informací zde se mi nepodařilo na internetu nalézt) pochází z výzkumné zprávy NIDM. Předkládá sice v příloze celkové znění nového dotazníku LTGS a v textu i význam jeho jednotlivých položek, ale nehlasí se k autorství tohoto dotazníku. Na s. 33 píše pouze: „ Z informací získaných od odborné veřejnosti a z výše uvedeného výzkumu NIDM vyšlo najevo, že v této oblasti chybí nástroj, který by se danou problematikou zabíral a uměl pomoci na dané otázky najít odpovědi. **Zrodil se tedy nápad** na sestavení unifikovaného dotazníku...“ Prosím tedy autorku, aby při obhajobě vysvětlila, z jakých informací a v čí hlavě se tento nápad zrodil a jak autor (či autoři) nápadu při modifikaci postupovali – např. které položky původního dotazníku změnil/i a v jakém rozsahu, jak rozsáhlý vzorek se skrývá pod označením „pracovníci zájmových zařízení ... tyto dotazníky upravili“, atd. Nepovažuji za problém, který by znehodnocoval bakalářskou práci, kdyby se na tvorbě různých forem dotazníků LTGES podíleli pracovníci organizace NIDM v rámci projektu MŠMT ČR. Ptám se pouze, proč v praktické části autorka zamlžuje jeho původ, důvody pro jeho zpracování a proč jeho tvorbu nepopisuje způsobem, který je v takových případech obvyklý.

Závěr:

Práci doporučuji k obhajobě. Očekávám však, že autorka podá dostatečně jasná vysvětlení k obsahu práce, díky nimž úroveň své práce obhájí. Z tohoto důvodu také nenavrhuji zatím žádné hodnocení.

Doc. PhDr. Ludmila Muchová, PhD.